6208 Ն· 1889 ԱՊՐԻԼ 5 ՇԱԲԱԹ — 30 ՈՒՆՃՈՒ ՍԷՆԷ — ՃԼԱՖ· ԱՊՐԻԼ 17 — Ն· 6208

Ղազէթաճրզ ՝ներ կիւն չրզար :

ԳԻՆԵՐԻ

Սեզեիլիր Մէճմուա 8
Այրը այրը 4
Բոսբա իւճթիրի այրզի այիտ տիր

Գալաթատա, Ազապ-գարուսուճտա, Գիւզել Մէյտանընտա, Ֆուրունճուն գարշըսընտա 298 նիւմէրոյու Մանզումէի էֆէնտիր մաթպասասընտա :

١٣٠٥ ՆԻՍԱՆ ٥

Մանզումէի Էֆէնտիր

20 ՓԱՐԱ

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

منظومهٔ افكار

صاحب امتیاز و مدیر مسئولی

قره‌بت یانوسیان

مطبعه و اداره‌خانه‌سی

غلطه‌ده چشمه میدانده ٢٩٨ نومرولی محل مخصوصدر

١٣٠٦ ՇԱԳԱՆ ١٦

ولادت باهر السعادت حضرت خلافتپناهی

جناب حق وفیاض مطلق شوکتلو قدرتلو مهابتلو مرحمتلو پادشاه ذیشان وولی نعمت بی امتنان

افندمز حضرتلرینی تخت عالی بخت همایونلرنده الی الابد قائم وبالجمله الام واکداردن سالم بیورسون آمین! یامعین!

شرف تابعیت سلطنت سنیه ایله ممتاز ومباهی وشوکتماب افندمزك ایلك حکمدار ذیشانی جنتمکان غازی سلطان عثمان خان حضرتلرینك نام معالی اتسالرینه نسبتله عثمانلیلق عنوانیله حائز شرف نامتناهی اولان اقوام ایچون بوکون بر عید اکبرملیدر.

ملت نجیبهٔ عثمانیه‌مز ایچون بوکون فی الحقیقه بر عید اکبردر چونکه شوکتلو وسوکیلو پادشاهمز ﴿ بیوك سلطان عبدالحمید خان ﴾ افندمز حضرتلرینك ولادت باهرالسعادت همایونلرینه مصادف اولان بریوم مسعود ومبارکدر.

ربع مسکونك قطعات مختلفه‌سنده برخیلی حکمدارلر اجرای حکومت ایتمشلر فقط بونلردن هیچ بریسی پادشاه تبعه پرور وشهنشاه معدلت گستر افندمز حضرتلری کبی هر راحتنی هر حظوظاتی تبعه‌سی اغورنده فدا ایدن اولمامشدر.

روی زمین وچشم جهان ذات پاك همایونلری کبی بر پادشاه اعدل وارحم واشفق کورمامشدر.

خاقان ذیشان ولی نعمت بی امتنان ﴿ بیوك سلطان عبدالحمید خان ﴾ افندمز حضرتلری وجود مبارك همایونلرینه الزم اولان خواب وراحتی وهر نوع حظوظاتی مجرد تبعهٔ صادقهٔ ملوکانه‌لرینك حالا واستقبالا حصول سعادتی وممالك محروسهٔ شاهانه‌لرینك معموریتی اغورنده فدا بیورمشلردر.

صباحلردن اخشامله واخشاملردن صباحله قدر بیکارجه معروضاتك بالذات تدقیق ومطالعه‌سیله ایفای مقتضاسنه حصر اوقات بیورمشلردر.

بندکان وزیردستان شاهانه‌لری حقلرنده مراحم واشفاق شاملة الافاق فاروقانه‌لری والطاف وعنایات بی غایات خسروانه‌لری هران هر دقیقه بر صورتله تجلی ایدر.

ممالك محروسهٔ شاهانه‌لرینك قریب یابعید هرقنغی جهتنده هرهانکی کوشه‌سنده اولورایسه اولسون برفلاکته اوغرایانلرك امدادینه همان انعام واحسان ملوکانه‌لری یتیشور.

هرقنغی طرفده اولور ایسه اولسون حریقدن، طغیاندن، قحط وغلا کبی فقرا وضعفایه توزیع ایچون خزینهٔ خاصهٔ شاهانه‌لرندن سرعت ممکنه ایله یتشدیریلان اعانه‌لرك احسانلرك حد وحسابی یوقدر.

موسم شتانك قارلی تیپی‌لی کونلرنده وبالجمله اصحاب ثروت واقتدارك اسباب استراحت ذاتیه‌لرندن بشقه برشی دوشونمدکلری برزمانده یالکز ارحم واشفق پادشاهمز افندمز حضرتلری فقرا وضعفای دوشونورلر. خواب وراحت همایونلرینی غائب ایدرلر. بونلرك جمله‌سنده اوطونلر، کمورلر توزیع ایتدیره‌رك اسباب استراحتلرینی همان استحصال واستکمال بیوررلر.

هر نره‌ده اولورسه اولسون برعبد عاجزك شاید دوچار غدر واعتساف ایدلدیکی سمع عالیٔ همایونلرینه واصل اولنجه رضای مراحم اقتضای شهنشاهیلرینه بالکلیه مخالف اولان شو معاملهٔ غدریه‌دن طولایی همان عادل ومقتدر مأمورلر، مفتشلر اعزامیله تحقیقات مکمله اجراسی فرمان بیوریلور سریعاً ایجابی اجرا اولنور. عبد مغدورك حقی تظاهر ایدر. معاملهٔ اعتسافکارانه‌نك مرتکبی هرکیملردخی اولسه‌لر سایهٔ معدلتوایهٔ حضرت ملوکانه‌ده همان جزای سزالرینی کوررلر.

تشکیلات عدلیه، اصلاحات ملکیه، عمران بلده هپ محاسنات عصریهٔ جناب شهنشاهیدر.

عصر ضیا دینمکه بحق الیق اولان شو عصر همایونلرنده مجدداً بیکارجه معبدلر، مکتبلر، مدرسه‌لر انشا اولنوب بونلرك قسم اعظمی جیب همایون جناب جهانبانیدن احسان بیوریلان مبالغ جسیمه ایله وجوده کلمشدر. علوم وفنون متنوعه‌یه دائر نیچه نیچه کتابلر یاپلمش ومطبوعات عثمانیه حمایهٔ مخصوصهٔ حضرت خلافتپناهی‌یه مظهریتله کسب شرف وامتیاز ایلمشدر.

عصر عمران اطلاقنه بحق لایق اولان عصر همایونلرنده ممالك شاهانه‌لرینك هر جهتنده مکمل شوسه‌لر واحتیاجات اهالی‌یی دفع ایچون بیکارجه چشمه‌لر کوپریلر، خسته‌خانه‌لر ونیچه نیچه خیرات ومبرات شریفه وجوده کتورلمش ونلکده اکثر بسنك مصارفات انشائیه‌سی خزینهٔ خاصهٔ خسروانه‌لرندن احسان بیورلمشدر.

عصر ترقی اطلاقنه بحق الیق اولان شو عصر جلیلده تجارت بریه وبحریه‌مز پك چوق توسع ایلمش واعصار سالفه‌ده وارداتك بول ومالیه خزینهٔ جلیله‌سنك وسعتلی زمانده منتظماً ویریله‌میان معاشاتك، واردات خزینه‌نك قات قات تناقص ایتدیکی شو زمانده منتظماً تسویه بیورلمسی دخی موفقیت جلیلهٔ جناب خلافتپناهی آثار باهره ومشکوره‌سندندر.

بلا استثنا تبعهٔ شاهانه‌نك اقوام مختلفه‌سندن مقتدر وقانون شناس حکام ومأمورین ملکیه یتشدیرمك اوزره حمایهٔ مخصوصهٔ حضرت پادشاهی ایله مشرف وممتاز حقوق وملکیه مکتبلری دخی آچلمش وسایهٔ شاهانه‌ده برخیلی مأمورین عدلیه وملکیه یتشدیرلمشدر.

تجارت، زراعت، صنایع نفیسه ومأمورین ایچون لسان مکتبلری دخی کشاد وبونلرك یتشدیردیکی اولاد وطن هپ الطاف پادشاهی ایله دلسیر وشاد بیورلمش وبیورلمقده‌در.

فقرای زراعه تحملقلر احسان بیورلدیغی کبی بیچاره چفتجیلری غدار فائضجیلرك ایادیٔ غدارانه‌لرندن قورتارمق مقصد خیر مرصدیله زراعت بانقه‌لری دخی احداث بیورلمشدر.

ای مسعود عثمانلیلر! ای بختیار وطنداشلرمز! ذات اقدس همایونلرینه عائد اولان تخصیصات سنیه‌نك قسم اعظمی تبعه‌سنك سعادتی، مملکتنك معموریتی اغورنده احسان واعطا وخواب وراحت شاهانه‌سنی اواغورده فدا ایدن تاجدار مراحم شیم وشهریار عمیم الهمم افندمز حضرتلرینك شرف تابعیتلری ایله مشرفاً زیر جناح مستلزم الفلاح فاروقانه‌لرنده بولنمق قدر بر بختیارلق تصور اولنه‌بیلور می؟

تصوراتك فوقنده اولمغله جهانك بحق غبطه ایده‌جکی شو بختیارلغی ﴿ جناب حق ﴾ عثمانلیلرمزه یعنی بزلره احسان بیورمشدر بناء علیه هرسنه یاپدیغمز کبی بوکون دخی شویوم مسعودك ادراکندن طولایی یکدیکرمزی تبریك وتسعید ایتملی یز وظیفهٔ شکرانیه‌مزی ایفا ایلملی یز.

صداقت قدیمه‌لرینی لکه‌لمك ممکن اوله‌میان عثمانلی ارمنیلرك اك اسکی غزته‌لری اولوب مدت مدیدهٔ خدمتی اولان اوتوز سنه ظرفنده هیچ بر آن هیچ بر وجهله شهراه صداقت واستقامتدن انحراف ایتمیان ﴿منظومهٔ افکار﴾ اشته بوکون دخی شوکتلو پادشاهمز ولی نعمت بی منتمز افندمز حضرتلرینك تبعهٔ صادقه‌لرندن ارمنی قوللری نامنه اوله‌رق

جناب خداوند مستعان پادشاه تبعه پرور وشهنشاه مراحم گسترمز

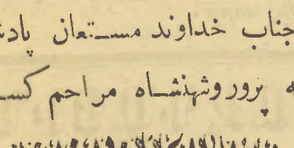

افندمز حضرتلرینی مقام جلیل خلافت کبراده وتخت عالی بخت سلطنت علیاده کمال صحت وعافیت وشان وشوکت ایله کامران وجمله‌مزی ظل ظلیل مراحم دلیل فاروقانه‌لرنده سایبان بیورسون آمین. ثم آمین.

دعاسیله تزیین صحیفهٔ عبودیت ومصادقت ایدر.

ՎԷԼԱՏԷԹԻ ՊԱՀԻՐ ԻՒՍ ՍԱԱՏԷԹԻ ՀԱԶՐԷԹԻ

ԽԻԼԱՖԷԹԲԷՆԱՀԻ

Ճէնապը Հադդ վէ Ֆէյեակը Մութլագ, Շէվքէթլու, Գուտրէթլու, Մէհապէթլու, Մէրհամէթլու Բաթիշահը զիյշան, վէ վէլիինիմէթի պի իմթինան Ղազի Սուլթան Ազիզ-Իվ-Համիտ Խանը Սանի էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինի, թախթը սալի պախթը Հիւմայունլարընտա, իլէլ էպէտ դաեիմ, վէ պիլմիւմէ ալէամ ու էքտարտան սալիմ պուեուրսուն. ամի՛ն. եա Մուի՛ն.

Շերէֆի թապիիյէթի Սալթանաթը Սէնիյէնէ իլէ միւմթազ վէ միւպահի, վէ շէվքէթմէապ էֆէնտիմիզին էճաասը իզամարընտան, սալթանաթը Սէնիյէնէնին իլք հիւքիւմտարը զիյշանը ճէնէնէթմէ քեան Ղազի Սուլթան Օսման Խան հազրէթլէրինին նամը մէալի իթթիսամ-լարընա նիսպէթլէ, Օսմանլըէ իւնվանիյլէ հայիրի շէրէֆի նա միւթէնահի օլան ագվամ իչին պու կիւն պիր էյտ էյդէր դեէ տիր.

Միլլէթի նէճիպէյի Օսմանիյէմիզ իչին, պու կիւն ֆիլհագիգա պիր էյտ էյդէր տիր. չիւնքի, շէվքէթլու վէ սէվկիւլիւ Բաթիշահրմըզ, Պիիեիիֆ Սուլթան Ազիզ-Իվ-Համիտ Խան էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին վէլատէթի պահիր իւս սաատէթի հիւմայունլարընա միւսաադֆ ուճպիր եէվմի մէսուդ վէ միւպարէք տիր.

Բուպու մէսքիւնուն գըթաաթ միւխթէլիֆէսինտէ, պիր խայլի հիւքմտարլար իճրայի հիւքիւմէթ էթմիշլէր. Ֆագաթ պունլարտան հիչ պիրիսի, Բաթիշահը թէպաաբէրվէր, վէ Շէհրինշահը մատալէթ քիւսթէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի կիպի, հէր բահաթընը, հէր հուզուրաթընը, թէպաասը ուղրունտա ֆէտա իտէն օլմամըշ տըր.

Բուլի դէմին վէ չէշմի ճիհան, Զաթը բաքի հիւմայունլարը կիպի, պիր Բաթիշահը սաատէ, երհէմ վէ էչֆաղ կէօրմէմիշ տիր.

Խագանը զիյշան, վէլիի նիյմէթի պի իմթինան Պիիեիիֆ Սուլթան Ազիզ-Իվ-Համիտ Խան էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի, վիճուտի միւպարէքի հիւմայունլարընա էլզէմ օլան խապ ու բահաթը, վէ հէր նէվի հուզուրաթը, միւճերրէտ թէպաայի սաադգաի Միւլիւքանէլէրինին, հալէն վէ իսթիգպալէն, հուսուլի սաատէթի, վէ մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէլէրինին մաամուրիյէթի ուղրունտա ֆէտա պուեուրմուշլար տըր.

Սապահլարտան ագշամլարա, վէ ագշամլարտան սապահլարա գաատար, պինլէրճէ մաարուզաթըն պիզզաթ թէտգըգ վէ միւթալաասըյլա էյֆայի միւգթէզասընա հասրը էվգաթ պուեուրմուշլար տըր.

Պէնտէկեան վէ զիյրի տէսթանը Շահանէլէրի հագգլարընտա, մէբահիմ վէ էչֆաղը շամիլէթ իւլաֆագը Ֆարուգանէլէրի, վէ էլթաֆ ու ինաեաթը պի զաեաթը Խիւսրէվանէլէրի, հէր ան, հէր տագգըգա, պիրէր սուրէթլէ թէճելլի իտէր.

Մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէլէրինին, գարիպ եա պահտ, հէր գանղի ճիհէթինտէ, հէր հանկը քէօշէսինտէ օլուր իսկ օլսուն, պիր ֆէլաքէթէ ուղրաեանլարընի իմտաընա, հէման ինամ ու իհսանը Միւլիւքանէլէրի եէթիշիր.

ولادت باهر السعادت حضرت خلافتپناهی

جناب حق وفیاض مطلق شوکتلو قدرتلو مهابتلو مرحمتلو پادشاه ذیشان وولی نعمت بی امتنان

افندمز حضرتلرینی تخت عالی بخت همایونلرنده الی الابد قائم وبالجمله الام واکداردن سالم بیورسون آمین! یامعین!

شرف تابعیت سلطنت سنیه ایله ممتاز ومباهی وشوکتماب افندمزك ایلك حکمدار ذیشانی جنتمکان غازی سلطان عثمان خان حضرتلرینك نام معالی اتسالرینه نسبتله عثمانلیلق عنوانیله حائز شرف نامتناهی اولان اقوام ایچون بوکون بر عید اکبرملیدر.

ملت نجیبهٔ عثمانیه‌مز ایچون بوکون فی الحقیقه بر عید اکبردر چونکه شوکتلو وسوکیلو پادشاهمز ﴿ بیوك سلطان عبدالحمید خان ﴾ افندمز حضرتلرینك ولادت باهرالسعادت همایونلرینه مصادف اولان بریوم مسعود ومبارکدر.

ربع مسکونك قطعات مختلفه‌سنده برخیلی حکمدارلر اجرای حکومت ایتمشلر فقط بونلردن هیچ بریسی پادشاه تبعه پرور وشهنشاه معدلت گستر افندمز حضرتلری کبی هر راحتنی هر حظوظاتی تبعه‌سی اغورنده فدا ایدن اولمامشدر.

روی زمین وچشم جهان ذات پاك همایونلری کبی بر پادشاه اعدل وارحم واشفق کورمامشدر.

خاقان ذیشان ولی نعمت بی امتنان ﴿ بیوك سلطان عبدالحمید خان ﴾ افندمز حضرتلری وجود مبارك همایونلرینه الزم اولان خواب وراحتی وهر نوع حظوظاتی مجرد تبعهٔ صادقهٔ

Հէր գանդի թարաֆտա օլուր իսէ օլսուն, հարիգտէն, թուղեանտան, վէ գահէթ ու զալէա կիպի նիչէ նիչէ աֆաթը սէմավիյեէտէն միւսապ օլան ֆուդարա վէ զուաֆաեա թէվզի իչէն, խազինէյի խասսայի Շահանէլէրինտէն, սիւրաթը միւմքինէ իլէ նէթիչտիրիլէն իեանէլէրին, ինանալարը հատտ ու հիտապը եօդ տուր։

Մէվսիմի չիթանը դարլը թիբլի կիւնլէրինտէ, վէ պիլ ճիւմլէ ասհապը սերվէթ ու իդթիսարը, էսպապը խթիրահաթը զաթիյիէլէրինտէն պաշկա պիր չէյ տիւշիւնմէսիքլերի պիր զէմանտէ, եալընըզ էրհէմ վէ էշֆաղ Բաշիշահրմըզ էֆենտիմիզ հազրէթլէրի, ֆուդարա վէ զուաֆաեր տիւշիւնիւրլէր, խապ ու բահաթը Հիւմաեունլարը ղայպ իտէրլէր։ պունլարը ճիւմլէսինէտ օտունլար՝ վէ քէօմիւրլէր թէվզի իթտիրէրէք, էսպապը խթիրահաթլարը խթիհսալ վէ խթիքմալ պուեուրուրլար։

Հէր նէրէտէ օլուր իսէ օլսուն, պիր ապտի աճիղլն, չաեէտ, տիւչարը ղատր ու իթիսաֆ իտիլտիկի, սէմի ալիի Հիւմաեունլարընա վասլ օլունճա, բիզայի մէրահիմ իդթիզայի Շեհինշահլէրինէ պիլ քիւլլիեէ մուխալիֆ օլան չու մուամէլէյի ղատրիյեէտէն տօլաեը, հէման ասիլ վէ միւդթէտիր մէհմուրլար, վէ միւֆէթթիշլէր իզամըյլա, թահդըզ աթը միւքէմմէլէ իճրասը ֆէրման պույրուլուր, սէրիան իճապը իճրա օլունուր։ ապտը մաղտուրուն հադդը թէզահիր իտէր։ մուամէլէյի իթիսաֆքէարանէնին միւրթէգիպի, հէր քիմլէր տախի օլսալար, սանէյի մատալէթվանէյի հազրէթի Բաշիշահիտէ, հէման ճէզայի սէզալարընը կէօրիւրլէր։

Թէշքիլաթը ատլիյէ, իսլահաթը միլքիյէ, իմրանը պէլտէ, հէր մուհասսէնաթը ասրիսէյի հազրէթի Շեհինշահիտէն տիր։

Ասրը ղէօ ամնմէկէ պի հադդէն լաերդ օլան չու ասրը Հիւմաեունլարընա, մէմալիքի Շահանէլէրինէն հէր ճիհէթինտէ, միւքէմմէլ չօսէլէր, վէ իհթիեաճաթը էհալիեի տէֆ իչէն պինէրճէ չէշմէլէր, քէօրիւլէր, խասթախանէլէր, վէ նիչէ նիչէ խայրաթ վէ միւպէրրաթը չէրիֆէլէր վիճուտէ կէթիրիլմիշ, վէ պունլարընտա էքսէրիսինէն մէսարիֆաթը ինչայիէսի խազինէյի խասսայի խիւսրովանէլէրինտէն իհսան պույրուլմուշ տուր։

Ասրը ԲԷրէէԷ իթլագընա պի հադդէն էլեադ օլան չու ասրը ճէլիլտէ, թիճարէթի պէրրիյեէ վէ պահրիյեէմիզ բէք չօղ թէվէսիւ իյլէմիշ, վէ ասարը սալիֆէտէ, վարիտաթըն պօլ վէ մալիյեէ խազինէյի ճէլիլէնինէն վիւսաթը ղէմանընտա, մունթազամէն վիրիլմէեէն մաաշաթըն, վարիտաթը խազինէնէն գաթ գաթ թէնագգիւս իթտիկի չու ղէմանտէ, մունթազամէն թէվիյեէ պույրուլմասը տախի, մուվաֆֆագըյեէթի ճէլէլէյի ճէնապը Խիլաֆէթբէնահի ասարը պահիրէ վէ մէշքիւրէսինտէն տիր։

Պիլա իսթինա թէպասյի Շահանէնին ագվամը միւսթէլիֆէսինտէն, միւդթէտիր վէ գանունչինաս հիւքքեամ վէ մէէմուրիյնի միլքիյեէ նէթիշամիրմէք իւզրէ, հիմանէյի մախսուսէյի հազրէթի Բաշիշահի իլէ միւշերրէֆ վէ միւմթազ Հ՝՝ֆ՝՝է վէ Մինէյեէ մէքթէպլէրի տախի ալըմը, վէ սահէյի Շահանէտէ պիր խայլի մէէմուրիյնի ատլիյեէ վէ միլքիյեէ նէթիչտիրիլմիշ տիր։

Թիճարէթ, զիրաաթ, սանայիի նէֆիսէ վէ մէէմուրիյն իչէն լիսան մէքթէպլէրի տախի քիւշատ, վէ պունլարընը նէթիչտիրտիկի էվլատը վաթան հէր էլթաֆը Բաշիշահի իլէ տիլսիր վէ շատ պույրուլմուշ վէ պույրուլմագտա տրը։

Ֆուդարայի զէրրա թօխումլուդլար իհսան պույրուլտուղու կիպի, պիչարէ չիֆթիճիլէրի, ղատտար ֆայիդճիլէրին էեատիյի ղատտարանէլէրինտէն դուրթարմադ մադսէտի խայրմարսատրյա, Զէրոպ պանֆալարը տախի իհտաս պույրուլմուշ տուր։

Էյ մէսուտ Օսմանլըլարըմըզ, էյ պախթիեար վաթանտաշլարըմըզ, Զաթը Ադտէսի Հիւմաեունլարընա այիտ թախսիսաթը Սէնիհէնին դրսմը ազամընը, թէպասրընը սատաէթի, մէմլէքէթինին մասմուրիյէթի ուղրունտա իհսան ու իթա, վէ խապ ու բահաթը Շահանէսինի օ ուղուրտա ֆէտտա իտէն Թաճտարը մէրահիմ չիյեէմ, վէ Շեհրիեարը ամիմ իւլ հիմէմ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին շերէֆի թապիյեէթլերի իլէ միշերրէֆէն, զիյրի ճէնահը միսթէլզիմիւլ ֆելահրշարուգանէլէրինտէ պուլունմագ գատտար պիր պախթիեարլըգ թասավվուր օլունապիլի՞ր մի։

Թասավվուրաթը ֆէվգինտէ օլմազլէ, ճիհանը պի հագդրին ղըպթէ իտէճէկի չու պախթիեարլըգը, ճէնապը Հագդ, Օսմանլըլարըմըզդա եանի պիզլերէ իհսա՞ն պուեուրմուշ տուր։

Պինաէն ալէյհ, հէր սէնէ եարտըրըմըզ կիպի, պու կիւն տախի, չու եէվմի մէսուտուն իտրաքընտան տօլաեը, եէքտիկէրիմիզի թէպրիք վէ թէսլիյա իթմէլիեիզ չու մէվհէպէյի Իլահիյեէնին դատրընը պիլիպ, վազիֆէյի չիւքրանիյեէմիզի իյֆա իթմէլիեիզ։

Սատագաթը դատիմէլէրինի լէքէլէմէք միւմքին օլամաեան Օսման[illegible] խըտմէթի օլան օթուզ սէնէ զարֆընտա, հիչ պիր ան, հիչ պիր վէճհ իլէ, շահրահը սատագաթ վէ խթիդամէթտէն ինհիրաֆ իթմէէն Մանչուրէ էֆէնտ, պու կիւն տախի, չէվքէթլու Բաշիշահրմըզ վէլի նիյմէթի պի մինէթ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին թէպասյի սատրգ ալարընտան էրճէնի դուլլարը նամընա օլարագ՝

«Ճէնապը խիւտավէնտի միւսթէան, Բաշիշահը թէպասբէրվէր վէ Շեհինշահը մէրահիմքիւսթէրիմիզ ՂԱԶԻ ՍՈՒԼԹԱՆ ԱԳՈՏ ԻԻ, ՀԱՄԻՏ ԽԱՆԸ ՍԱՆԻ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինի, մագամը ճէլիլի խիլաֆէթ քիւպրատա, վէ թախթը ալի պախթը Սալթանաթը իւլեատա, քէմալի սրհհէթ ու աֆիյեէթ, վէ չան ու չէվքէթ իլէ քեամիրան, վէ ճիւմլէմիզի զբաը զալնի մէրահիմ տէլիլի Ֆարուգանէլէրինտէ սաեէպան պուեուբսուն։ ամի՛ն, սիւմմէ ամի՛ն»

Տուասըյլա թէզեինի սահիֆէյի ուպուտիյեէթ վէ միւսատագաթ իտէր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Սիւրբէյի Հիւմաեուն ալաեը շէրիֆի, տիւն Պէչիկթաշտա Համիտիեէ ճամիի շերիֆինտէ տարաթ վէ իհթիշամա իճրա պույրուլարագ, եվգաֆը Հիւմաեուն թարաֆընտան մապէյնի Միւլիւքեանէեէ իրսալ օլունմուշ օլան հէտաեաեը համիլէն Իւսկիւտարա նագլ վէ օ սրրատա 21 բարէ թօբ էնտախթ իտիլմիշ տիր։ Ալայի վալէյի մէղքիւր 15 կիւն գատտար Իւսկիւտարատա գալտրգտան սօնրա Պէյրութա շէրէֆ թէվճիհի ազիմէթ իտէճէք տիր։

Բաթէնթ վերկիսինին սուրէթի ախզ վէ իսթիֆասը հագդընտա պիր նիզամնամէ թանզիմ իչին, Պապը Ալիտէ թէշէքքիւլ իթմիշ օլան գօմիսիօն ումուրը մէէմուրէսինճէ էրէեիճէ իլերլէմիշ օլմազլէ, բաթէնթ նիզամնամէսինին շէհրիմիզճէ պիլա թէէսիր մէվգրի թաթպիգ վէ իճրաեէ վազ օլունմասը մէէմուլ իտուկինի, վէ վիլաեաթա կէլինճէ, թահրիրի նուֆուսա քէմալը կէրմի իլէ տէվամ, վէ նիզամնամէյի ճէռմտին մէվգրի իճրաեէ վազընա գատտար թէմէթթիւ վերկիսինին թահսիլ օլունմասը իչին, լազըմ կէլէնլերէ եվամիր վերիլմիշ օլտուղունու Լ՝ թէ՝ռէ զաղէթասը եաղըեօր։

* * *

Էֆէնտիտէ տախի աթի իւզրէ օգունմուշ տուր։

Պաղը սիւֆէքչի էճնէպիեէ թարաֆընտան թալէպ օլունան բաթէնթ վերկիսինին թաթպիգ վէ իճրասը նիզամնամէսի, խարիճիեէ նէզարէթի ճէլիլէսի թարաֆընտան թանզիմ վէ Պապը Ալի ճանիպի սամիսինտէն Մալիեէ նէզարէթինէ իրսալ օլունմուշ տուր։

Հիսապ օլունտուղունա կէօրէ, Խթանպօլտա մուգիմ օլուպ, բաթէնթ վերկիսինին թէէտիեէսինէ մէճպուր իտիլէճէք էշխաս 45,000 նուֆուս օլուպ, հալընըզ շէհրիմիզճէ բաթէնթ հասըլաթը, սէնէվի 55,000 լիրաեա պալիզ օլաճագ տրը։

Պարօն Հիրշին թէէտիեէ իթտիկի միդտարը մալիմտէն 3 միլեօն ֆրանգլըգ ալթուն քիւլչէ իշթիրա օլունտուղու մուգատտէմեազլմըշ իտի։

2 միլեօն ֆրանգլըգ ալթուն քիւլչէ Մարսիլիա վաբօրու իլէ բաղար կիւն վիրուտ իտիպ, Զարպխանէյի ամիրեէ թէսլիմ օլունմուշ տուր։

Պանգ տը Գօնսթանթինօբլը, մէճլիսի իտարէսի բէեիսի Մ. Ֆէրինօ տիւն Պապը Ալիեէ կիտէրէք, մէղքիւր պանգանը նիզամաթը էսասիեէսի իչին իճրասը թէբլիֆ օլուղահթ իթա իյլէմիշ տիր։

Պանգը Օսմանինին Գալաթա վէ Իսթանպօլ իտարէխանէլէրինին մահը հալին 7նճի ճիւմաա վէ 16նճը բազար իրթէսի կիւնլէրի գարալը գալաճագ տրը։

Տէրսաատէթ Իթալիա սէֆիրի պարօն Պանրն Իթալիա տէվլէթինին Մատրիտ սէֆարէթինի գանթիէն գապուլ իյլէմիշ օլմազլէ տէվլէթի միշարիլէյհանը Անթինատաքի սէֆիրի Մ. տը Գօրտօբասի, Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ թայինին օլունճաղը, վէ պարօն Պանրն թագսիմտէ Անեաս բաշա մէյտանընտա ինչա իյլէտիկի սէֆարէթխանէ իլէ պիր միգտար էշեաը 450 000 ֆրանգ մուգապիլինտէ Մ. Էօսթաշ էօժէնիտիսէ ֆիրուխթ իյլէմիշ օլտուղու Խանդուլ զաղէթասընտա կէօրիւլմիշ տիր։

Սէվ՝՝ զաղէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, Սրվաստա, Մէճիտ Ուզատա վէպի պաքրի նամ հայվան խասթալըը չիտտէթլէ հիւքմ ֆերմա օլուպ, չիմտիեէ գատտար 1300 հայվան պու իլլէթաէն միւթեէսսիրէն թէլէֆ օլմուշլար տրը։

Տէրսաատէթ Ռուսիա սէֆիրի Բէթրէսպուրկտան միւֆարէգաթ իթմիշ օլուպ, պու ագշամ շէհրիմիզէ վասլ օլաճաղը մէէմուլ տուր։

Ապրիլ 10ընճը կիւնիւնտէ Սուվեէշ գանալընը հասըլաթը միրուրիեէսի 350,000 ֆրանգա պալիզ օլմուշ տուր։

Ավսթրիա սէֆիրի իեատէյի աֆիեէթ իթմէքլէ, պիր գաչ կիւնտէն տիշարը չըգապիլէճէկի զաղէթալարտա օգունմուշ տուր։

Տիւն խասքէյտէ Սինակօյատա մուսէվի մէքթէպլէրինին ֆագը չակիրտանընա ըուպա վէ չամաշըը տաղըտըլտըը կիպի, պիր խայլի միւհթաճ ֆամիլեալարատա մուավէնէթ օլունմուշ տուր։

Միլլէթի մուսէվիեէտէն բէք չօղ միւթէպէրան վէ խախամար հազրը պուլունուպ, թէվֆիւրը էօմրու իճլալը Բաշիշահի տուասընը հավի մուսէվի լիսանը իւզրէ նուրթգլար էյրատ օլունմուշ տուր։

Ինգիլթէրա սէֆիրինին մատամասը Լէտի Հուայթ քեամիլէն իեատէյի սրհհէթի վէ աֆիյեէթի իթմէքլէ, տիւն սէֆարէթխանէ պաղչէսինտէ պաղը զեվվարը գապուլ իթմիշ տիր։

Էֆէնտիմիզ մալիմաթլնա կէօրէ, Իւսկիւտար վէ Դատը քէոյ սուլարընընն նագլի մուգավէլէլերի իմզա օլունտուղու կիւնտէն պերու, 100ի միւթէճավիզ զէվաթ թարաֆընտան միճեատտէն խանէ ինչասը իչիւն, Դատըքէոյ տայիրէյի պէլէտիեէսինտէն բուխսաթ թալէպ օլունմուշ տուր։

Պալքէսիրտէն Պանտրմաեա ինչա օլունմագտա օլան չօսէ եօլունուն ամէլիեաթը թիւրապիեէսինէ քէմալի կէրմի իլէ տէվամ օլունմագտէ օլմազլա, ան գարիպ իքմալ օլունաճաղը, վէ եէնի ուսուլ իւզրէ ինչա օլունմագտա օլան չարշը տախի պիթմէքտէ օլտուղու, վէ պու սէնէքի մահսուլը սէնիյնի սապրգաեա նիսպէթլէ տահա պէրէքէթլի օլաճաղը պիլտիրիլիեօր։

Թէքֆուր տաղընտա պիր խանտա 5 քիչի իւզերինէ պըչադ իլէ հիւճում իտիպ, պիրինի թէլէֆ վէ տիկէր 4 քիչիի ճէրհ իթմիշ օլան Ադիֆ վէ Հաֆըզ էֆէնտիլէրին մուհաքէմէլէրինէ պաշլանըլտըը խապէր ալընմըշ տըր։

Տէրսաատէթ Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթիեէ շէհրի 1000 ֆրանգ թէգաիւտ մաաշը իթասընա տաեիր մէճլիսի մէպուսանա արզ օլունան լաեիհա իլք գրաաթտա գապուլ օլունմուշ տուր։ Միւշարիլէյհին եէրինէ Բէթերսպուրկ սէնին օլունաճաղը մուհադդադ տրը։

Էվվելքի կիւն Պաեազիտտէ սիւրաթլէ կիթմէքտէ օլան պիր արապա, գուճաղընտա պուլունան չօճուղու իլէ պիր գատընը չըկնաերպ, իբիսինին տէ պաղը մահէլլէրինի խաֆիֆճէ զէտէլէմիշ օլմազլա, արապաճը թուրթուլարագ ապրթաեա թէսլիմ օլունմուշ տուր։

Բէտերի բօլիս գօմիսէրլիկինտէն միւթէգաիտ Բասիմ էֆէնտիեէ գաթլ գաատը իլէ սիլահ չէքմիշ օլան մանթրուտին կիւրուհինտէն Բիզանը 4 սէնէ միւտտէթլէ քիւրէկէ գօնուլմասընա մահքէմէյի ճինաեէթճէ հիւքմ օլունմուշ տուր։

Մէրդումի Բիզա չէքտիկի պըչադ իլէ բէտերինի ճէրհ իտէմէեինճէ, եանմագտա օլան լանպաեը տախի բէտերի մուամիլէյհին իւզերինէ աթմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մաքրի քէոյտէն թարաֆըմըզա խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէրինին գարեէյի, մէղքիւրէտ քեաեին խանէլէրի վէլատէթը Հիւմաեուն միանասիպէթի իլէ, պու ագշամ խասսէթէն գանտիլէր վէ ֆէնէրլէր իլէ թէղեին վէ թէնվիր օլունաճագ տրը։

Ս. Երուսաղէմ Բաթրիկի Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի, տիւն Պօղազ իչինէ պիլ ազիմ, տէվլ. Աբրահամ բաշա հազրէթլէրինէ վէ Փանոսեան Մեծ. Դէորք էֆ. եէ վէ տիկէր զէվաթը միւթէպէրեեէ վիզիթա վերմիշ տիր։

Բաթրիգի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի Ս. Զատիկ սապահրընը Մայրեկեղեցիտէ գատընլար թարաֆընտա Ս. Պատարագ թագտիս իտէճէք տիր։

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆԷ ԿԻՏԷՆԼԷՐ

Բարիզ 15 ապրիլ

Մըսըը Խըտիվինին մախտումըը սէրկիի ումումիեէ զիեաբէթէ կէլէճէքլեր տիր։

Պիր պիւեիւք Ռուս տօնանմասը Զարը ի իքինճի մախտումը կրանտիւդ Փօրժը համիլէն սէրկիի ումումինին քիւշատը էանասընտա Պրէսթէ կէլէճէք տիր։ կրանտիւդը միշարիլէյհ իլէ մայեէթի զապթան իչիւն Բարիզտէ տաեիրէլեր թուրթուլմուշ տուր։

(Պեվ՝՝ըռ՝՝ Բէնկէֆտ)

ՋԷՆԵՎԻՊԱՐ

Լօնտրա 13 ապրիլ

Ինգիլթէրա խարիճիեէ նէզարէթի Զէնկիպարտան պիր թէլէկրաֆ ալմըշ տրը քի, պունտա, Զէնկի-

Բաթրիգ վէքիլի Իթիճեան Գիր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէրինին գարարը մուճիպինճէ, Ս. Զատիկ գատտար մուվագգաթէն Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսի քարոզիչլիկինի իյֆա վէ Զատիկ սապահրընը քիլիսէյի մէգքիւրատէ Ս. Պատարագ թագտիս իտէճէք տիր։

ՖԱԶԻԼԷԹ ԹԷՇԷՔՔԻՐ

Միլլէթիմիզ միւթէպէրանընտան, վէ վիճուտլէրի մէտարը իֆթիխարըմըզ օլան զէվաթը քիրամտան պիր զաթը ֆազիլէթսիմաթ թարաֆը ալիսինտէն մաթ գամըզդա պիր թէգքէրէ վարիտ օլտու։

Պունտա, ինթիխապ իտէճէկիմիզ իչ ֆագդը մէքթէպլէր իչին պիրէր սէնէլիք Մանչուրէ իհտա օլունտուղու, վէ օլ պատտէ թարաֆը աճիզանէմիզէ պէչ լիրա կէօնտէրիլտիկի իչար պույրուլմուշ օլտուղունտան, էմրի ալիկէրինէ իմթիսալէն ինթիխապ իթտիկիմիզ նէյտէ, նէվզէհիր մէքթէպլէրի իլէ Դայսէրի միւլհագաթընտան Բուվտիկին մէքթէպլինէ օլվէճլէ պիրէր սէնէլիք Մանչուրէ կէօնտէրմէկի պաշլատըգ։

Սաեիր զէվաթը միւթէպէրեեէ մուճիպի իպրէթ վէ շաեանը իքթիսալ օլան չու հիմմէթ վէ ֆազիլէթլէրինտէն տօլաեը, միւշարիլէյհ հազրէթլէրինէ թէշէքքիւր իտէրիզ։

ՍՈՒՏԱՆ

10 ապրիլ Թարիխի իլէ Դահիրէտէն ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սէնուսի ավէնէսի Թարաֆընտան Խարթում իւզերինէ պիր հիւճում Դահիրէտէ էնտիշէ իլէ ինթիզար օլունմագտէ, վէ ալընան մալիմաթա կէօրէ պու հիւճում մուհադդադ պուլունմագտէ իմիզանն օլունտուղունա կէօրէ, շէյխ էլ Սէնուսի, ասիլէրէ գարշը Տարֆուր վէ Գօրտօֆան էհալիսինէ իյֆայի մուավէնէթէ թէշվիգ, վէ ասիլէր Սուտանընը զարպ ճիհէթի էհալիսինին հաճճա կիթմէկէրընը սէնս ըլմասէք իւզրէ, լիմանլարա կիտէն եօլլարը մուհասէրէ իթմէքտէ օլտուղլարը իչին, անլէրէ գլավուզլուդ իթմէքլիք, ըֆիֆդի ժէմանիզէեէ հավալէ օլունմուշ տուր։ Էֆէնտիմիզ կուզէր նամազգէթա տիեօր քի, ապրիլ 6 նճը կինիու Գահիրէտէ ալէլ ումում զանն օլունմուշ տուր քի, էմիր Ապտիւրրահման, քէնտի ավէնէսի միհանընտա պիր իխթիլալ վուգու�տան խէֆվ իլէ Օնտուրմանտան միֆարէգաթլա էտտիւէմէ կիթմիշ տիր քի, օրատա մուհարեպէյի գաթի վուգու պուլաճաղը թախմին օլունմուշ տուր։ Էտտիւէմ, նիլ սահիլինտէ խարթումը ճիհէթի ճէնուպիեէսինտէ թագրիպէն 130 քիլօմէթրատա քեաեին տիր։ Պունդաթա, Հիքս բաշանը Գօրտօֆանա տօղրու հարէքէթի էլիմէեէ թէշպիհս իթմիշ օլտուղու նօգթա տրը։

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆԷ ԿԻՏԷՆԼԷՐ

Բարիզ 15 ապրիլ

Մըսըը Խըտիվինին մախտումըը սէրկիի ումումիեէ զիեաբէթէ կէլէճէքլեր տիր։

Պիր պիւեիւք Ռուս տօնանմասը Զարը ի իքինճի մախտումը կրանտիւդ Փօրժը համիլէն սէրկիի ումումինին քիւշատը էանասընտա Պրէսթէ կէլէճէք տիր։ կրանտիւդը միշարիլէյհ իլէ մայեէթի զապթան իչիւն Բարիզտէ տաեիրէլեր թուրթուլմուշ տուր։

(Պեվ՝՝ըռ՝՝ Բէնկէֆտ)

ՋԷՆԵՎԻՊԱՐ

Լօնտրա 13 ապրիլ

Ինգիլթէրա խարիճիեէ նէզարէթի Զէնկիպարտան պիր թէլէկրաֆ ալմըշ տրը քի, պունտա, Զէնկի-

պարտա զէնքի ասիլէրին բէեխի Պուշիրի թարաֆընտան, Միամպա միսիսնէրլէրինին մէմլէքէթին լէբիլլէրինաէն միւֆարէգաթլա սաղ սէլիմ սահիլէ միւվասըլէթ իթմիշ օլտուգլարը Պակամնեատաքի Ֆըրանսըզ միսիոնէրլէրինէ պիլտիրիլմիշ օլտուղու մուհարրէր տիր։

Զէնկիպար 13 ապրիլ

Պակամնեօտան պուրատաքի ինկիլիզ միսիոնէրլէրինէ վարիտ օլան մէքթուպլարա նէզարէն, Ալման գօմիսէրի գաբիթէն Վիման, բէեխի մէշհուր Պուշիրի իլէ աղտ ուլէն իթմէք իւզրէ իմիշ։

ՊՈՒԼԱՆԺԷ

Պրիւքսէլ 13 ապրիլ

Լէոոբէոնդոն Պէյ զաղէթասընըն քէմալի իհթիեաթլէ պէեանընա կէօրէ, հարպիեէ նազիրը, ժէնէրալ Պուլանժէնին թարտընը չէտիոէն թալէպ իթմիշ օլմաղլա, պիր իքի կիւն զարքընտա աղլը իլէ եէրինէ ժէնէրալ Աեունըն նասպ օլունմասընա ինթիզար օլունուեօր։ Ժէնէրալ Պուլանժէ պուրատա օլ տէրէճէ էվին տիր քի, Լուիզ մահալլէսինտէ պիր օթել իսթիճար իթմիշ էվ Բարիզտէն աթլար էվ արապալարընը կէթիրթմէքտէ տիր։

ՐՈՒՍ ՎԷ ԱԼՄԱՆ ՄԱԹՊՈՒԱԹԸ

Պէրլին 13 ապրիլ

Բոռ զաղէթասը։ Ռուս մաթպուաթընըն Ալմանիաա գարշը սթվարը խուսուսէթքեարանէլէրի ալէյհինտէ թէքրար զաեէթ չէտիա պիր պէնա եազմըշ տըր։

ՀԱՊԷՇ ԳՐԱԼԸՆԸՆ ՀԷԶԻՄԷԹ ՎԷ ՎԷՖԱԹԸ

Բօմա 13 ապրիլ

Շատան վասըլ օլմուշ օլան տօգթոր Թրալէրսի, Հապէշ գրալընընը ինհիզամ էվ վէֆաթընը թաստիգ իթմիշ տիր։ Մուսմիլէյհին պէեանընա կէօրէ, ասաքիր միեանընտա հիւքիւմֆերմա օլան ինկիլիզ զաբիթէն գէլմէքտէ օլան գէրիպաթ տրզը էվ գէթլրդտան նաշի զաթէն պու հէզիմէթին վուգու պուլաճաղը քէշֆ օլունմուշ իմիշ։

ՐԱԲԱ

Բօմա 13 ապրիլ

Բաբա, պէլէտիեէ միուշավիրլէրինատէն քէնտիսինէ սատրդ օլանլարընն Դիրէնալ սէրաեընտա կէօրիւնմէլէրինէ միւսաատ իթմիշ տիր։ պու միւսաատէնին 1887 սեպտեմբեր աեընտան պէրու սատրը օլմուշ օլտուղու տախի տինիլիեօր։

ՍԱՄՕԱ

Սիտնէյ 13 ապրիլ

Օլէ նամ Ալման գրուազէօր սէֆիկնէսի, Ա.Դերին Թաեիֆէսինի եանի գօմանտան, իքի զապիթ էվ 30 քիշիի համիլէն պու կիւն պուրաեա վասըլ օլմուշ տուր։ Էդէրին պագը գալան զապրթանը Ալմանիաեա ավտէթ իթմէքտէ տիրլէր։ 100 քիշի Աբիանըն մուհաֆազասը իչին գալմըշլար տըր։ գրալ Մաթաֆա, ասաքիրին էքսէրիսինի սէրպէսիմ պրագմըշ տըր։

ՍԱՄՕԱ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Պէրլինտէն ալաֆրանկա ապրիլ 14-տէ եազըլըշընա կէօրէ, Սամոա ատալարը մէսէլէսինին թէսվիեէսի իչին թէճէմմիւ իտէճէք օլան գօնֆէրանտա հաղըր պուլունմագ իւզրէ, Ամերիգա ճիւմհուրիեէթի թարաֆընտան մուրախաս թաեին օլունան զէվաթ Ամերիգատան հարաքէթ իթմիշ օլարդ-լարընտան, Նոսթոալ Զայրանդ, միւմանիլէյհիւմ պէյնինտէ Մ. Պաթըն պուլունմասընտան տոլաեը, պէեանը թէէսսիւֆ իյլէեօր։

Միւմանիլէյհ, Սամոա մէսէլէսինի վէսիլէ իտէրէք, Ալմանիա ալէյհինտէ չէտիա իւլ մէալ պիր պէնտ եազմըշ իտի։

Մէզքիւր զաղէթա, Ամերիգանըն խարիճիեէ նազրը Մ. Պէնին միւնասէպաթը խարիճիեէսինտէ վիատէթ էվ մէթանէթ կէօսթէրմէք աղվինտէ օլտուղունու պէեան իտիեօր։

ՀԱՊԷՇ

Ֆոնֆոնէ զաղէթասընըն պէեանընա կէօրէ, Իթալիանընն Գոնսիլթա տանիրէսինտէ ախզ օլունան սոն թէլէկրաֆլարտա, գրալ Մենելիք քէնտի էվզաը միւթէրաղըպէսինին թէրք իթմէմէք նիյէթինտէ օլտուղու կէօսթէրիմիշ տիր։

ԹԱՆՃԱ

Թանճատան Մատրիտէ իշար օլունտուղունա կէօրէ, Անկատ իլէ Պէնի Մնասէնէ նամ միւթթէֆիգ աշիրէթլէր, Մհաեա աշիրէթի իլէ խունրիզանէ մուհարէպէ իտէրէք, միւթթէֆիգ աշիրէթլէրտէն 800 քիշի թէլէֆ օլմուշ տուր։ Ֆաս հաքիմի թարաֆընտան պիր մէեմուր մահալի վագաաեէ իրսալ օլունարաղ, նիզաէ նիհաեէթ վիրիլմիշ տիր։

Ալմանեա հիւքիւմէթի, Իսքէնտերիեէ էվ եա Ատէնտէն Զէնկիպար խաթթընտան իշլէմէք իւզրէ, իեանէ իլէ պիր վարար դումբանեասը թէչքիլ էվ իհտաս իտէճէք տիր։

Ալման զաղէթալարընըն հիւքիւմէթ թարաֆընտան զապթ էվ թասթիկի նիզամէն հաղդը օլմատըզը հալտէ, զաղէթաճըլարա էվ ալէլ ումում նաշիրլէրէ իթայի թաղվինաթը միւպէյնին պիր նիզամնամէ թանզիմի իլէ բրէնս Պիզմարդ միւքէլլէֆ օլմասը իչին, պու քէրրէ Լիպէրալար թարաֆընտան Բայիշթակ մէճլիսինէ պիր թէքլիֆ իյրատ օլունմուշ տուր։

Մ. Ֆլօքէ ապրիլ 13-ինտէ Բոմանեա կիտիպ, եէկէնի Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Մարիեանիի զիեարէթ իթմիշ տիր։ Միւշարիլէյհին պիր մէեմուրիեէթի համիլ օլտուղու սէօզլէր թէքզիպ օլունուեօր։

Պէլկրատտան Սրեդոբա քէշիսէ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մ. Տրական Զանգօֆ, քէնտիսինին Պուլկար միլլիեէթինի միւսաֆատա իճրայի զայրէթ էվ թէէսսիր իթմիշ օլտուղունան տօլաեը, պիր խայլի պինլէրճէ Պուլկարլար թարաֆընտան իմզալը պիր թէպլիքնամէ ալմըշ տըր։

Թրիէսթէտէ Լոյտ գումբանիասընըն ֆապրիգա էվ թէրսանէսինտէ 1300 ամէլէ թաթիլի էշզալ իթմիշլէր տիր։

Ռումանիալը Աուեռիս Կալվանեան նամ շախս, սանտրգքեարը օլտուղու Մխիթարեան մանասթիրընընն 22000 ֆիօրին միդտարը պիր ագճէսինի սիրդաթ իթմիշ օլմաղլէ, թահթը թէվզըճէ ալընմըշ տըր։

ՋԻԼԷՆՃԻ ՊԻՐ ԴՈՏԸՆ

Հավրը չէհրինտէ սօգադտա 72 եաշընտա օլան իսթիեարէ դատընընն պիրի էլինի ուզաթարադ տիկինմէքտէ իքէն, բօլիսլէր թուրթուգլարը կիսի հիւքիւմէթ թէսլիմ իտէրլէր։ վէ պիչարէ մահքէմէ հուզուրունտա կէօզ եաշլարը տէօքէրէք, զաթէն քիպար պիր ֆամիլեատան օլուգ, քէմալի բահաթ իւզրէ էօմիւր կէչիրմիշ օլտուգտան պաշգա, կէրչի էվլէնտիքտէն սօնրա տախի բէք կիւզէլ կիւնլէր կէօրմիւշ իտէտ, գօճասը գումարազ օլմասը ճիհէթլէ, պիզզաթ քէնտի վարընը զայպ իթտիկի շէօյլէ տուրսուն, պէվճէսինին սէնէվի գէրդ պին ֆրանգընը տախի գումարտա չիրիմթերէք ֆիլուսա միհթաճ օլտուղունու, էվ օլ հալտէ էօլտիկիսինիս, էվ հաթթա պիր մըդտարտա պրրագարընը, էվ պիչարէնին օ հալտէ, հէր նէսի վար իսէ սաթրգ պիթիրտիքտէն սօնրա, նիչէ կիւնլէր աճ գալտրընը, ազաճլար էվ քէմէրլէր ալթընտա կիճէլէր կէչիրտիկինի, էվ կիւճիւ գուվվէթէ գալմատըղընտան, հիչ պիր խրտմէթ եարամամատըղընը, էվ նիհաեէթ պու սօն տէֆատա գէրդսէքիզ սաաթ աճ գալարադ, ելլէր աչըգ տիլէնմէկէ մէճպուր օլտուղունու արդ ու պէեան իտէր, էվ կէրչի քեաֆֆէյին տինէեէնլէրին թիւլէրի թիքէն թիքէն օլուր իսէ տէ, հաքիմէր գանունտան սօնրա պիր տէ ինսաֆ վար օլտուղունու պիլմէք իսթէմէսիրլէրինաէն, 16 ֆրանգ ճեզայնա տի վիրմէսինէ հիւքմ իտէրլէր։

Թիւրքիամըզտա պիզ, էոնաֆ, ֆուգարա էվ տիլէնճի, հէր կիւն պիր եէնիպ տէ, պէն տէ Ալլահտան թէչէքքիւր, էվ մէրհամէթլու փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին հագգը Շահանէլէրինտէ տէ տուալար իլէմէլիեիզ, զերա, պու եօլտա սէֆալէթին էվ ինսաֆսըզլըղընը դաթան էմնալի կէօրիւլմէմիշ տիր, էվ իթիգատը գավիմիզէ կէօրէտէ կէօրիւլմէեէճէք տիր։

ՊԷՇ ԿԻԻՆ ԱՆՊԱՐՏԱ

Նէսթա իսմինտէ պիր Ինկիլիզ վաբօրու Մարսիլեատան կէչէրէք Իսթանպօլա կէլմէքտէ իքէն, չօլուգ չօճուգ սահիպի օլան պիր ատէմ, պիր իշ զրմընտա մէգքիւր վաբօրա կիտէր, էվ շիւպհէ օլունտուղունա կէօրէ, հէր նասրը իսէ անպարլարտան պիրինէ տիւշէր, էվ սագաթլանարադ պաեըլա գալըր։ էվ վաբօր տա գալդմադ իւզրէ օլուպ, քիմէնէ քէյֆիեէթտէն խապէրտար օլմատըզընտան, թայիֆէլէր տերհալանպարլարընը գարադլարընը գարարլար, էվ պիչարէ տէ պէշ կիւն օրատա աճ սուսուզ էվ պի մէճալ գալըր։

Վաբօր Իսթանպօլա կէլիպ անպարլար աչըլարընընտա, կէրչի պիչարէ հէնուզ նէֆէսի իւզէրինտէ պուլունտուղունտան, խասթախանէեէ նագլ իտիլիր իսէ տէ, չօգ եաշամաեըպ վէֆատ իտէր։

ՊԻՐ ՏԷԼԻԼԻՐ

Նիւ-Եօրգտան եօլա չըգան պիր վաբօրուն թայիֆէլէրինատէն պիրի պիրտէն պիրէ չըլարընը, էվ էլինէ պիր բէվօլվըր ալարադ, էվ գապինէլէրտէն պիրինէ չէքիլէրէք, բաութ կէլէնին իւզէրինէ տօզրու աթէշլէմէկէ պաշլար, էվ պիր գաչ քիշինտէ եարալար։ Գաբթանլար էվ թայիֆէլէր նէ եարաճագ լարընը չաշըրարլար, էվ ագըպէթքեար սիլահ իսթիմալինէ մէճպուր օլարադ վուրուպ թէլէֆ իտէրլէր։

Պիչարէնին պու տիվանէլէկինէ, պիր չօգ ֆիֆօն գուլլանմագտա օլմասընընն սէպէպինէ վիրտիկի անլաշըլըր։

ԱՃԼԸԳՏԱՆ ԷՕԼՄԷՔ

ԻլՍէգօլա նամ պիր թալեան զաղէթասընտա շու աթիտէքի տէհշէթամիզ հալ օլունմուշ տուր։ Շէօյլէ քի, Անտրիատա սատէմին պիրի եօլտա կիտէր իքէն տիւշէր պաեըլըր, կէօրէնլէր գօշուպ եէթիշիրլէր, էվ սէպէպինի սիւալ իթտիքլէրինտէ, կիւճ հալ իլէ, իքի կիւնտէն պէրու կէրէք քէնտինին էվ կէրէք զէվճէսինէ իւշ նէֆէրտէ չօճուգլարընը աճ գալտրգլարընը անլաթտրրապիլիր։

Քէզալիք մահէլլի մէզպուրտէ ատէմին պիր իքի չօճուգու իլէ զէվճէսինին էվ քէնտինին աճլըգտան էճէլ բէնչէսինէ տիւշտիւքլէրի խապէր ալընը։

Քէզալիք պիր իսթիեարը, աճլըգտան, պիր քիլիսէ մէրտիվէնի իւզէրինտէ տիւշէրէք էօլտիւկիս կէօրիւլիւր։ էվ պունարա մանէնտ սայիր վագաալար տախի վուգուպ պուլուր։

Կէրչի չէհրի մէզպուրտէ, հիւքիւմէթ թարաֆընտան, եէվմիյէ իքի պին քիշիէ նաֆագա վիրիլմէքտէ իմիշ, հալպուքի նաֆագաեա միւհթաճ օլանլարընը սաեըսրտա եիրմի պին նուֆուզտան զիեատէ իմիշ։

Քէզալիք Իթալիանընն Բավիա չէհրինտէ ֆագբրլըգ էվ ինսաֆսըզլըգ մաազալլահ օլ մէրթէպէլէրէ վասըլ օլմուշ տուր քի, թէրէզ Դաբիթինի նամ պիր գատընընն էշեասը, 6 ֆրանգ պօրճ իչին, ժօզէֆ Գալթրինին էշեասը 4 ֆրանգ պօրճ իչին, սայիրլէրինքի տահա աղ պիր պօրճ իչին, վէլիասըլ եալընընը 1 ֆրանգ պօրճ իչին տախի մալլերի սաթտը-ըրըպ ալընմադտա իմիշ տիր։

Թէէսսիֆ վէ զիեատէսիյլէ թէէսսիֆ օլունուր քի, ֆագրը ֆիւգարա պու տէրճէ զարուրէթ վէ սէֆալէթ չէքմէքտէ իքէն, կէրէք հիւքիւմէթ ատէմլերի, էվ կէրէք քիլիսէ մէէմուրլերի, քէնտի վագթու զիհինլէրինին անճագ քէնտի խատիա վէ նէֆսանիյէթլէրինէ սարֆ իյլէմէքտէ տիրլեր, էվ քէզալիք հատատէն զիեատէ թէէսսիֆ օլունսա ճաեիզ տիր քի, Իթալեատա պինլէրճէ քիլիսէլեր օլուպ, էվ միլեօնլարճա տա զէնկինլիքլեր պուլունմադտա իքէն, եէհալի պեյլէ ահրնտան էօլմէքտէ իմիշ տիր։

Պինլէրճէ առալար էվ թէչէքքիւրլեր իթմէլիեիզ քի, մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէտտէ պուլունմագ լազըմ պախթիեարընը։ Իսլամիյեէթին հիւքմ իթմէքտէ օլտուղու հիչ պիր վագըթտա, էվ հիչ պիր մէմլէքէթտէ, զուհուրաթ նէվինտէն օլան պաղը ֆէթթ զէմանընտան պաշգա, դաթան պու եօլտա սէֆալէթին էմնալի կէօրիւլմէմիշ տիր։

ԱՍԻՏ ՅԷՆԻՐ

Թուլօն չէհրինտէ վալիտէնին պիրի քէնտի էվճէ խրամէթիյլէ իշթիղալ իթմէքտէ օլուպ, 3 եաշընտա պիր դէղ չօճուգը սօգաղա չէդարադ օյնամագտա իքէն, էճզահանէ ուշագլարընտան պիրինին տէօքմիշ օլտուղու շիչէլէրի կէօրէրէք կիտիպ պիրինի ալը, էվ տիհանընա կէօթիւրէրէք տերուինինտէքի սուտան ճիւզիճէ իչէր իչմէղ պիր ֆէրեատ տըր պըրագարադ պաղըրմաեա պաշլար, չինքի տեհշէթլի սուրէթտէ աղը պուրնու դավրուլը։ Եէթիշէրէք պիչարէ չօճուգու կէրչի եաղընտա պուլունան պիր էճզահանէեէ կէօթիւրիւրլեր, էվ իքի նէֆէր թապիպ ճէլպիյլէ էմրի թէտավիսինէ չալըշըրլար իսէ տէ, զէհիրին տէֆի չարէսի միւքին օլամատըղընտան ճամը ֆէնաեը տախի նուշ իտէր։

Զօճուգլարա տիգդաթ իթմէքլիք տայիմա էլզէմ տիր։

ԱՏԼԻԵԷՑԻ ԷՃՆԷՊԻՕՑԷ ՖՐԱՆՍԱՏԱ ԻՖԼԱՍ ԳԱՆՈՒՆԸ ՃԷՑԻՏԻ

(6207 Նէ-Դէրօոն պոէբյեէ էվ Էէ-Ռօ)

«Ամքեամը մուվվագաթա»

25 մատտէ.— Թաթիլի թէէտիեաթ իթտիկի հալտէ, իշպու գանունուն հէյնի նէշրինտէ իֆլասէ հիւքմ օլունմամըշ էվ եախոտ իֆլաս հիւքմիւ գաթիյեէթ քէսպ իթմէմիշ օլան թաճիր, մահքէմէ վասըթասըյլա գաթի մուհասէպէ հագգընտա խսթիֆատէ իտէպիլէճէք տիր։ պու սալահիյեէթտէն մահքէմէյի աեիտէսի հուզուրունտա խսթիֆատէ օլունաճագ տըր։ պու պապտէքի խսթիտաա իշպու գանունուն նէշրինի թաագրպ իտէն 15 կիւն զարֆընտա հէր հալտէ թագտիմ օլընմագ լազըմ տըր։

Իշպու գանունուն նէշրինտէն էվվէլ իյան օլունան իֆլասլարա միւթէալլիգ խուսուսաթ, թիճարէթ գանուննամէսի ահքեամընճա բույեէթ օլունաճագ իսէտէ, իշպու գանունըն միւֆեթթէշլէր թայիինինէ տաեիր օլան ահքեամը, մէզքիւր իֆլասլար հագգընտա տախի թաթպիգ էվ իճրա օլունաճագ տըր։

Իշպու գանունըն նէշրինտէն էվվէլ, միւֆլիս իյան օլունան թաճիրին խսթիհսալ իթտիկի գօնգ օրտաթօնը թաստիգ իսէն էվ եախոտ մաազուր օլտուղունա հիւքմ իյլէեէն իլամ, միւֆլիսին 21 ինճի մատտէտէ մահքէմէ վասըթասըյլա գաթը մուհասէպէսի գապուլ օլունան մէտեուլար ալէյհինտէ միւնտէրիճ օլան ատէմի սալահիեէթէ թապի օլաճաղընա հիւքմ իտէպիլէճէք տիր։

Պու հիւքմ, մուգատտէմա գօնգօրտաթօսընը խսթիհսալ իտէն էվ եախոտ մաազուր օլտուղու հիւքմ օլունան հէր միւֆլիս հագգընտա թաթպիգ օլունաճագ տըր։ միւֆլիսի մէրգումմ, իֆլասընա հիւքմ իտէն թիճարէթ մահքէմէսինէ պա խսթիտաա միւրաճաաթ իթմէկէ, էվ տավասընա միւթէալլիգ եվրաղը աալիեէյի իպրաղ իթմէկէ մէճպուր օլաճագ տըր։ իշպու խսթիտաա 15 կիւն մահքէմէ սալընունա թաալիգ օլունաճագ տըր։ մահքէմէ մէճլիս օտասընտա իթայի հիւքմ իտէճէք տիր։ մահքէմէնին վիրտիկի գարար, հէր կիւնա խսթիրազաթտան մասուն տուր։

Իշպու մուամէլաթ իճրա օլունտուգտան սօնրա, խսթիխապ տէֆթերլէրինէ գայտ մուամէլէսի պու տէֆթերլէրին գարանմասը իչիւն թայիին օլունան մարտըն 31 ինճի կիւնիւնէ գատար իճրա օլունուղիէճէք տիր։

26 մատտէ.— Իշպու գանուն ահքեամը Կուատրլուպ էվ Մարթինիգ էվ Ռէյունիօն միւսթէմլիքէթընտա տախի մէրի իւլ իճրա տըր։

Հէյիեէթի աեան իլէ հէյիեէթի մէպուսանտէ պատէլ միւզաքէրէ գապուլ օլունան իշպու գանուն, տէվլէթ գանունու սրֆաթըյլա, իճրա օլունաճագ տըր։

Բարիզ 5 մարտ 1889

ՄԻ ԴԱԼԷԼԷՐ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ՄԸ ՊԻՏՆ Ի ՌՈՏՏՈՄԹՈՅ

Քաղաքակիրթ ժողովրդոց մէջ, յերբոպայ և այլուր, ընդհանուր սովորութիւն է՝ ամէն հանրային պաշտօն յանձնել այնմ՝ որ յարմարութիւն ունի առ այն։ Այսպէս՝ այդ բարեբաղդ երկիրներու մէջ մանաւանդ անձինք են որ կը կոչուին վարել սեռէ պաշտօն որ հանրային է։

Սահմանադրութեան մեծագի հեղինակք՝ աշխատութեան բաժանման այս սկզբունքն ուղած են ի կիր առնել նաև առ մեզ, և առ այս՝ ստեղծած են այն բազմանուն ժողովներն, որք այժմ կը վարեն մեր Ազգ. գործերն։ Սակայն՝ ըստ օրում քաղաքակրթութեան պայմանք տարբեր են առ մեզ, տարբեր եղած է նաև տրդիւնքն, զոր ցարդ ցոց տուած են մեր ժողովներն։ Մասնագիտութիւնն կը պահի առ մեզ, և այս պարագայ մեր Ազգ. ժողովոց բաղդատական տարբերութեան մէջ մեծ բաժին մ'ունի։ Որչափ ժամանակ որ Ազգ. պաշտօնք մասնագիտաց չը անձնուին, ժողովուրդն ի զուր պիտի սպասէ որ իր բաղմադիմի պիտոյից գոհացումն տան իր ժողովները ինչպէս յայտ է, գեղծում մ'է որ կը գործուի առ մեզ երբ այս ու այն անկարող անձանց կը յանձնեմք կարեւոր պաշտօններ, որոց համար յարմարութիւն կը պահի ընտրելոց բով։

Այս գեղծումն պիտի չարունակէ այնչափ առեն, որչափ առեն որ այսքան դանդաղ յառաջ երթանք։

Մեր Ազգ. ամէն դժբաղդութեանց պատճառն, ըստ մեզ, կարող պաշտօնէից բացակայութիւնն է։ Երբ այդ պակասն լրացու ի, այն ատեն կրնանք ապահով լինել թէ՝ մեծ փոփոխութիւն մը տեղի պիտի ունենայ մեր Ազգ. կենաց մէջ։ Այդ փափաքելի փոփոխութիւնն ձեռք բերելու համար՝ կը կարօտիմք միակ բանի մը, — դաստիարակութեան։

Եւ սակայն Ազգ. ներկայ պայմանաց մէջ, շատ յուսալի չէ որ այսպիսի փոփոխութիւն մը ըստ կարի շուտով իրագործուի։ Պատճառներն յայտնի են։ Հանրային պաշտօնի կոչուող անձ մը, թէ իւր կրթութեան պակասութիւն, և թէ ուրիշ զանազան պատճառներով, անկարող է իւր ստանձնած պաշտօնին համապատասխանել։ Այս բանիս պատճառն ալ՝ գործնական մասնագիտութեան, կամ՝ և է գործի մը համար՝ յարմարութեան պակասութիւնն է։ Մեր ժողովոց ամբոխութիւնն՝ կը բաղադրուի մի միայն ժողովականաց մասնագիտութեան կամ յարմարութեան պակասութենամբն։

Երբ այսպէս է Ազգ. պաշտօնէութեան վիճակն մինչև իսկ կեդրոնի մէջ, ինչպէս գանգատելու շատ պատճառներ չենք կրնար ունենալ՝ եթէ ի Ռուսոսթոյ Ազգ. պաշտօնէութիւնն լաւագոյն վիճակ մը չունի։ Մեր ժողովներն իրենց կազմութեամբն՝ ցոյց կուտան թէ Ռուսոսթոյ դեռ շատ հեռու է Սահմանադրութեան ժողովրդեան համար նախատեսած բարիքները վայելելէ։ Ամէն ինչ տարբեր ձեւ ի մը տակ՝ նոյնն կը մնայ ի մեզ, Սահմանադրութեան հաստատութենէն ետքն ալ։ Դարձեալ՝ ըստ առաջնոյն հանրային պաշտօնք կը մնան բաժին այնպիսեաց՝ որք շատ քիչ յարմարութիւն ունին օգտակար հանդիսանալու։ Մանաւորելով մեր խօսքն Ռուսոսթոյի համար, կրսեմք թէ՝ ժողովոյ այս ամրութիւնն՝ պատճառ կը լինի որ մեր վարժարանք մնան այն խեղճ դրութեան մէջ, ուր կը գտնուին անանք շատ տարիներ առաջ։

Իրաց այս ցաւալի վիճակին առմէն վատ հետեւանքներն յայտնի են։ Ամէնէն առաջ այս վիճակին երևսէն կը տուժէ մեր Ազգ. դաստիարակութիւնն, յանձնուած լինելով անոր խնամքն ապիկար անձանց։

Այս ցաւալի վիճակին դարման մը տանելու համար՝ ի Ռուսոսդոյ Ռուսական խորհրդոյ մը կազմութիւնն անհրաժեշտ կը նկատեմք։ Թէ ո՛րչափ օգտակար կը լինի մեր Ազգ. վարժարանաց բարեկարգութեան համար այսպիսի խորհրդոյ մը կազմութիւնն՝ աւելորդ է զայն բացատրել ընդ երկար։ Այդպիսի ձեռնարկ մը անհրաժեշտ կը նկատեմք մեք՝ համոզուած լինելով թէ՝ շատ քիչ բան կրնան ընել մեր ժողովներն ու խորհուրդները դպրոցաց բարեկարգութեան համար, քանի որ հարկ եղած յարմարութիւնն կը պակսի անոնց մէջ։

Արդարև այնքան քիչ ուսեալ տարրերէ կազմեալ ժողովք ու խորհուրդք՝ ի՞նչպէս կրնան գաղափար ունենալ դպրոցաց վարչութեան նըմոն փափուկ գործոյ մը վրայ։ Ո՞չ ապաքէն մանագիտութիւն մ'է այն, և ըստ այնմ՝ մանագիտաց անկ։ Հետեւարար փափաքելի է որ փութացուի երիտասարդ անձերէ կազմեալ Ռուսումնական խորհրդոյ մը կազմութիւնն, որ պաշտօն ունենայ մեր վարժարանաց նոր ուղղութիւն մը տալ, ինկատ առնելով տեղական բազմադիմի պահանջներն։

Կը յուսամք որ մեր այս գաղափարն համակիր ընդունելութիւն կը գտնէ յորոց որ անկ է, և մեք բաղդ կունենամք աւետելու ընդհանուր նորընտիր Ռուսումնական խորհրդոյ կազմութիւնն։

ՀԱՅ ՄԸ

1889 ապրիլ 3, Ռուսոսդոյ

ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ՔԱՀԱՆԱՅԻՆ

Հայ ազգին և իւր Ս. Եկեղեցւոյ անվթար պահպանութեան ախոյեանն եղած են միշտ առ մեզ Քահանայք որ առ հասարակ ժողովրդեան ամենէն աննշան ինչպէս նաեւ ամենէն նշանաւոր անհատից քով համարձակ մուտ գործելով զօրեղապէս կ'ազդեն նոցա մտաւոր և մանաւանդ բարոյական կենաց վերայ։ Այս անուրանալի պարագայն կը հաստատուի գրեթէ մեր եկեղեցական պատմութեան ամէն ժամանակամիջոցներու մէջ։ Էր երբեմն յորժամ քահանայն ամեն ինչ էր հանրային կենաց մէջ, հայր, եղբայր, ազգական, պաշտպան և ամենայն ինչ, խաչն ի յուս, սիրոն անվկանդ փսհան կը խիզախէր ընդդէմ թշնամեաց և ընդդէմ զեղծմանց միանգամայն, վասնզի ժողովուրդն եւս իւր կողմանէ ամեն վստահութիւն յանձնած էր քահանային որ կը ջանայր միշտ յինքն ձգել ժողովրդային հաւանութիւնն, ամեն պարագայի մէջ թումբ կանգնելով արտաքին և ներքին թշնամեաց։ Եւ մինչ կարելի՞ է այլազգ լինել, ժողովուրդն իւր իսկ բնութեամբ հլու կամակատար մ'է, և հպատակ է յամենայնի այն պատգամաց զորս յերկնից անտի կը բերէ նմա քահանայն ի մխիթարութիւն նորա տառապանաց և ներքին վշտաց։ Քահանային պաշտօնն բնաւ քաղաքական եղած չէ առ մեզ, նոքա հոգեւորական կենաց մատակարարքն են, նոքա պահապան և ոստիկան են հոգւոց խաղաղութեան որ կը գտնուի անկեղծաւոր և սրտագին աղօթիւք, նոքա աւանդապահն են հաւատացեալց գաղտնեաց և ներքին կամէութեանց, նոքա միջնորդ են ընդմարդիկ և ընդ Աստուած, և այս ամէն ստորոգելեաց մէջ բաժին չունի բնաւ քաղաքական կեանքն որով կ'զբաղին ընդհակառակն իրենց կոչման և պաշտաման անարժան քահանայք։ Ուր հոգեւորապէս կը լքանի ժողովուրդն, կը կասի ամեն յառաջդիմութիւն և փոխանակ սիրազեղ խաղաղութեան կը տիրէ անդ հեռ և անմիութիւն և կռիւ ի վախճանի։ Յառաջ քան զԲրիտանէութիւն ընդ երկար ժամանակս այսպէս պահպանուեցաւ հին կրօնն իւր պաշտօնէից քրմաց և մոգերու ըստ հոգեւոր և կրօնական ծառայութեամբքն։ Այսպէս պաշտպանեցաւ մաղդէականութիւնն առ Պարսիկս, Պրահմանութիւնն առ Հնդիկս, և դեռ այսօր կրօնի պաշտօնէից անկեղծ և գիտակցական պարտաճանաչութեամբ յարատեւ կը մնայ կրօնն ի Չինաստան։ Որչա՞փ կ'օգտի ազգ մը կամ ժողովուրդ մը երբ իւր ճըշմարիտ պիտոյից համապատասխանող պաշտօնեայներ ունենայ։ Քանի՞օն կը բարգաւաճի հասարակութիւն մը երբ իւրեանց կոչման և ուխտին մէջ ներկուած պաշտօնեայք կարող լինին լաւապէս հսկելու իւրեանց խնամոց յանձնեալ հօտին, և վերջապէս որչա՞փ կը յառաջդիմէ մեր ազգն մասնաւորապէս ի կրօնս և ի բարոյականի երբ ազէտ պաշտօնեայք և անարժան քահանայք դժբաղդաբար օրըստօրէ չ'առաւելուն առ մեզ, երբ փոխանակ գիր և ընթերցանութիւն իսկ չգիտցող մարդիկ ի քահանայական աստիճան բարձրանալու, մեր Ազգն ունենայ աւելի հմուտ պաշտօնեայներ որ Աւետարանի բարոյականն և կրօնից վեհագոյն վարդապետութիւններն ըմբռնել տային ժողովրդեան որ, աւա՛ղ, գրեթէ յաճախ ոչինչ կը հասկնայ իւր պաշտօնէին և կամ քահանային ներկայութենէն, և կը կարծէ թէ կառավարական տրոց հաչիւ մը կարդադրելու կամ ամուսնացնելու համար միայն կարեւոր է քահանայն։ Արդարեւ ի սէր ճըշմարտութեան և անկեղծութեան հարկադրուած եմք խոստովանիլ թէ մեր ներկայ վիճակին համար յոյժ անյարմար և սակաւաթիւ քահանայներ ունիմք։ և իրաւամբ եթէ չ'լինին հայ եկեղեցականութեան պատիւ բերող քանի մը շքեղ անձնաւորութիւնք որք գոգցես միտեորայներ են աղօտափայլ երկնից վերայ, առաւել տխուր պիտի լինի մեր եկեղեցական և կրօնական կենաց վիճակն։ Մինչդեռ ի մէնջ անչատեալ անդամք օր քան զօր տեր կը լինին ի բան և ի գործ զօրաւոր և ազդեցիկ պաշտօնէից, և գիտնական քարոզիչներ դամ քան զդամ կ'յաճախեն բողոքական և կաթոլիկ հասարակութեանց մէջ, ընդհակառակն կը նուազին առ մեզ այսպիսի անձանց և պաշտօնէից թիւերն ի մեծ ցաւ եկեղեցասէր և կրօնասէր մտաց։ Դժբաղդաբար դաւառական կենաց և պայմաններու մէջ քահանայն յոյժ տխուր կացութիւն մ'ունի, անկարող պաշտօնեայք որք ծխատէր և հովիւ են կարգուած, զուրկ են գրեթէ պահանջուած յատկութիւններէն, և ի բազում դիւզօրէս ոչ սակաւ դաւառաց վարժարանք կը պակասին բոլորովին զի կղերն առ մեզ մանաւանդ քահանայից դասն կորուսած է իւր ազդեցութիւնն և այժերն ի մի ամփոփելու կարողութիւնն, վասն զի չ'ընծայեր յանձին ոչ արժանաւորութիւն իւր կոչման մէջ և ոչ հմտութիւն որ անհրաժեշտ է իւր պաշտօնին կատարման համար։

Կը փափաքիմք ուրիշ առթիւ աւելի մանրամասն կերպով գիւղացի քահանայից անկարողութեան և ժողովրդական պիտոյից գոհացման անհամապատասխան վիճակինվերայ գրել ի զգուշութիւն ապագային և ի վերահաստատութիւն նախնի անձնադիր քահանայութեան։

1889 մարտ 31 Պ-ըռնէ

ԵՐՈՒԱՆԴ ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

ՄԷՋԹՈՒՊԼԱՐ

—

ՆԱԼԼԸ-ԽԱՆՏԱՆ

Միւէլլիֆ,

Գասապամըզ հարիդ ինտէն պէրու պէտպախթ էհալիմիզ սայքի հիչ պիր սէնէ պէյասըզ վագըթ կէչիրմէմիշ տիր։ Նասըլ քի, սէնէյի հաղրբէմիզ տախի էսլաֆընա նիսպէթէն քէնտի իճրայի հիւքմիւնտէ ասլա թէքեասիւլ իթմէք իսթէմէեէրէք, չրգան աեբն 18-19 ունտա թէհատուս իտէն ֆէվգէլատէ շիտտէթլի եաղմուրլարտան, ճէսամէթլի սու թուֆանլարը վուգուի իլէ, իչպու աֆէթի սէմավիտէն տախի բէք չօգ գասապա էհալիսի միթէղարրուր օլտուլար։ վէ իչթէ պիզզարուր պու ճիհէթտէն նայի միլք ու միլլէթճէ ֆէրիզէտէն օլան մատտի վէ մանէվի վազիֆէլէր իյֆասը խուսուսաթընտա, պազէն մա թէէսսիֆի ազիմ թէքեասիւլ վագը օլմադտա տրը։

Հէյլէ էլհամտիլլահ, էլհալէթ իւլ հազիհի թէրագգը ու թէգատիւմ մէսայիլի միհիմմէսի, պիզճէ Մանէ, թէկէ, Փարէս կիպի պիր մուամմա մադամընտա օլուպ, անճադ վէ անճադ պիր Դանիէլէ միհթաճընը։

Իքինճի, պու սէնէ իչին մէգքիւր փետր. 18-19 հատիսէսինտէն սօնրա, մուճիպի էնտիչէ օլան մէվատտ պիզճէ Մահալլըճ չօսէ թարիգիյլէ գասապամըզ սու եօլու ինչաաթը օլուպ, էհալի քէմալի թէհասսիւր իլէ միւթեգարրիպ բասդալեաեա ինթիզար իթմէքտէ տիր քի, էվվէլա վէ սէրիան մահալլի մէգքիւրէեէ սէվգ օլունարադ, օրատա չօսէ թարիգի ինչաաթյա միւշթէղիլ օլաճադ տրը։ պատէհու իչ սէնէտէն պէրու չալըշըպ, վէ պիլքիւլլիեէ մուվաֆֆադ օլամամադտա օլտուղումուզ գասապամըզա կէլէճէք օլան սուեուն թարիգի ինչասընա պա թէքքրար միւպաշէրէթ օլունաճադ տրը։ Նասըլքի պու պապտէ Էսկի-շէհիր ճանիպինտէն սու եօլճուլուգ սանաաթընտա քէսպի նամ իթմիշ օլան Զաֆրանպոլու թաշճը Եանի օղլու Նիգոլի նամ մէշհուր Սարը ուսթա ճէլպ օլունարադ, իչէ նէ եօլտա պաշլանաճաղը գարարլաշտրրլաճադ իտիֆագաթ, պիշարէ, էնայի բահտէ խասթէլէնէրէք, գասապամըզտա տախի 15 կիւն գատար էսիրֆիրաշ օլարադ, նիհաեէթ զալըմ էճէլէ գուրպան կիթմիշ տիր։ Մէրգում, ղաեէթ իրի վիճուտլու վէ ճէսուրլուղուլա պէրապէր հալիմ թապիյեէթլի պիր ատէմ օլուպ, պէրայի թէսէլլի քէնտինի կէօրմէկէ կիտէնէրին թէվէճճիհլէրինի դաղանմըշ տրը։ Նասըլ քի մէտէնիյեէթ վէ ինսանիյեէթ միւգթէղիեաթընա թէվֆիգան, միլլէթիմիզ թարաֆընտան տա հէր կիւնա թէգայեիտաթ իզհարիեէթի ասլա էսիրկէնիլմէմիշ տիր։

Միւթէվէֆֆայի մէրգում, հիսսիեաթը գալպիյեէսինտէն պինէֆսիհի թահրիք օլունարադ, պիր կիւն ադտէմ պիզիմ քահանալարտան պիրիսինին, քէնտինէ տավէթ օլունմասընը բէճա իթմէսի իւղէրինէ, միւմանիլէյհ քահանաեա խոստովանանք օլուպ, պէր էտէրէ քէմալի սրտագ վէ իսթիգամէթ, վէ սիրուրը թամամ իլէ հաղորդել օլմուշ տուր։ Թամ պիր Խրիսթիան բուհու թաշըմադտա օլան պու ատէմին վուգուի վէֆաթընտա, կէրէք ագտէմճէ քէնտի արղուսունա պինաէն, վէ կէրէք գասապամըզտա միւսաֆիրէթէն պուլունան հաճի եանի վէ եուվան էֆէնտիլէրին արղուլէրի մուճիպինճէ, ճէնազէ ալաեը պի այնի քէնտի գաիտէմիզ իւղրէ իճրա գելընմըշ տրը։

26 մարտ 89 Նալը-խան

Ց. ԹԷՐԶԵԱՆ

ASTHME CATARRHE

ԱՍԹՄ ԳԱԹԱՐ

Իչպու Լըվասսէօր Թիւպլէրին խսթիմալիյլէ, նէֆէս տարլըղը վէ կէօքիւս օրգընթըսը անինտէ տէֆ օլմադտա տրը։ — Պունու ալան զաթ, գուրթուսու իւզէրինէ պուլունան Լըվասսէօր խսմինին պուլունմասընա տիգգաթ իյլէմէլի տիր (Գուրթուսու 3 ֆրանգ տրը)։ — Տէրօսու փարիստէ րիւ Մօնէյէ վագը 23 Նիւմէրօ իլէ մուրագգամ Բօպիքէ էճզախանէսի տիր։

Պուրատա Մ. Գանճիւք պիրատէրլէրին Պրիթանիք նամ էճզախանէսինտէ պուլունմադտա տրը

NEVRALGIE

ՆԷՎՐԱԼԳԻ (պաշ աղրըսը) ՄԻԿՄԷՆ (քէղալիք պաշ աղրըսը) ԳՐԱՆԲ Տ'ԷՍԹՕՄԱ (միտէ սանճըսը) վէլէհասըլ սինիրէ տայիր օլան հէր նէվի ֆէնալըգլար, Տօգթօր Cronier նին Անթինէվրալժիք նամ հապլարը յլա տէֆ օլմադտա տրրլար։ Գուրթուսու 3 ֆրանգ տրրլար։ Գուրթուլարըն իւղէրէրինէ ֆապրիգալարըն տամղալարը պուլունմասընա տիգգաթ էլղէմ տիր։ — Տէրօսու փարիստէ րիւ տը լա Մօնէյէ վագը 23 Նիւմէրօ իլէ մուրագգամ ԲՕՊԻՔԷ Robiquet, 23. Rue de la monnaie à Paris էճզախանէսի օլուպ, վէ իսթանպօլտա Մէզիքի վէ գումբանեասը էճզախանէսինտէ պուլունմադտա տրը։

ՏԱՐԵՐՔ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

Տէօրտիւնճի Թապը

Էսէրի Միհրան էֆէնտի Աբիկեան

Ազգ. Ուսումնական խորհուրդ վէ Միացեալ ընկերութիւն վէ միլլի գուէշէրիմիզ Թարաֆընտան Թահսին վէ գապուլ իտիլմիշ օլան մէզքիւր քիթապ, լիսանի Օսմանիին գավախտինի պիսսուհուլէ էյրէթմէքտէ պի էմսալ տրը։

Մէքթէպլէրէ 4 պուշուգ, մասատասընաց ղուրուշ տուր։

ԹԷՍՏԻՖՈՔԱԹ

Միւթէրճիմի

ՍԻՄՈՆ ԳԱԵՐԳՃԵԱՆ

Ֆիեաթը 1 ղուրուշ

Պիր գաչ իսթիֆատէլի նասիհաթ ու հիքեաեէեի հավի օլուպ, Ինկիլիզճէ վէ Ֆրանսըզճատան թէրճիւմէ օլունմուշ տուր։

Թաշրատան, Տէրսաատէթտէ Գամանթօ խանընտա քիթապճը վէ գոմիսիօնճու Սիմոն էֆէնտի խտարէսինէ պիր ղ. լըգ բօսթա բուլու կեօնտէրիլուիկի հալտէ, բօսթա լուճրէթի ալմագսըզը, սիւրաթը միւմքինէ իլէ մահէլլինէ իրսալ օլունուր։

ԹՇՈՒԱՌՆԵՐ

Զիլինկիրեան էֆէնտի թէրճէմէսի օլուպ, վէ Պէրպէրեան տպարանտա բէսիմէր իլէ միւզէյեէն օլտուղու հալտէ թապ ու թէմիզ օլունմադտա պուլունան մէգքիւր նատիր իւլէմալ քիթապըն եէտինմի ճիլտի տախի չբգմըտը։

ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Մամուրեան էֆէնտի թէէլիֆի օլուպ, վէ Պէրպէրեան տպարանտա պիր չօգ բէսիմէր իլէ միւզէյեէն օլտուղու հալտէ թապ խուիմիշ օլան մէգքիւր կիւզէլ վէ միֆիթ քիթապ, եալընըզ 2 չէր ղրուշա սաթըլմադտա տրը։

ՄԱՂԹԱՆՔ

ԶՕՆՆԱԼ

Առ. Նորին Կայսերական Վեհափառութիւն Օգոստափառ Ղազի Սուլթան Համիտ խան երկրորդ։

Ցաւուր երկոտասաներորդ

Տարեդարձի գահակալութեան

Պու տէֆա, պէսթէսի Միհրան էֆ. Աբիկեան, վէ նաղմէսիտէ Արամ էֆ. Բժշկեան էսէրի պէրկիւզիտէսի օլտուղու հալտէ, պիր միւզիգա բունիւմայի զուհուր օլտուղու, մա մէմնունիյեէ կէօրիւլմիշ տիւր։

Միւզիգաեը սէվէնլէր, վէ բիեանս չալմագ պիլէնլէր, հիչ շիբհէ ճաեիլ տէկիլ տիր քի, թէլէզզիւզինէ մա մէմնունիյեէ միւսարաաթ իսէճէքլէր տիր։

ԱՂՕԹԱԳԻՐՔ

ՊԱՐՏԻԶ ՀՈԳԵՒՈՐ

Բազմապատկեր

ՏՊԱԳՐ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Ընտիր թղթի վրայ, մաքուր տպագրութեամբ լաթակազմ կը վաճառուի 2 ղուրուշ։

Կը գտնուի Պէրպէրեան տպարան, Էսկի Զապթիէ ճատտէսի, թիւ 61։

Էվվէլճէ օլունան իլան մուճիպինճէ, կարապետ Փէշիչեան էֆէնտի իլէ միեանէմիզտէ միւնագշա շիրքէթ ֆէսքի օլունարադ, միւշթէրիքէն վիճուտ կէթիրիլէն մաթպաա, վէ քիթիպխանէ, վէ միճէլլիտխանէ քեամիլէն իտարէյի ամիզանէտէ կէշմիշ, վէ պունլար սուրէթի միւքէմմիլէտէ իսլահ վէ թանզիմ օլունարադ, էսէր թապ իթտիրճէքք զէվաթըն մաթպաա, վէ քիթապ ալմագ իսթէէն միւշթէրիլէրիմիզին իսէ քիւթիւպխանէ, վէ քիթապ թէճլիտ իթտիրմէք արզուսունա պուլունան զաթլարըն տախի միւճէլլիտխանէյի ամիզանէմտէն հէր վէճհ իլէ մէմնունուն գալաճագլարընը, մաէլ իֆթիխար պէկեան իտէրիմ։ Մաթպայի ամիզանէմտէ հէր նէվի եաղը վէ լիսանլարը քիւթիւպ վէ բէսալ թապ օլունտուղու կիպի, քիւթիւպխանէտէ տախի պիլճիմմէ քիւթիւպի միանթիշիրէ մէվճուտ պուլունտուղունտան, միւտտաամըզ իւզրէ, մաթպաա, վէ քիւթիւպխանէ, վէ միճէլլիտխանէնին ճիտտէն քէսպի ինթիզամ իթմիշ օլտուղունու, էրպապը միւրաճաաթըն միւշահէտէ վէ թէպլիմ իտէճէքլէրինտէ շիբհէ օլմատըղընտան, կէրէք քէնտի հիսապընա, վէ կէրէք հագգը թէէլիֆլէրինի պիր պէտէլ մուգապիլինտէ թէրք իլէ քիթապ նէշր իթմէք արզու իսէն զէվաթը քիրամը, վէ թաշրատան սըբարը իթմէք իսթէէն միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմի, եալընըզ նամը ամիզանէմէ միւրաճաաթ իյլէտիքլէրինտէ, էմիրլէրինի սուրէթի սէրիատա վէ միւքէմմիլէտէ իճրա օլունաճաղընը թէահհիւտ իտէրիմ։

Պապը Ալի ճատտէսինտէ, 23, 25 վէ 27 Նիւմէրօլու մաթպաա, վէ քիւթիւպխանէ, վէ միճէլլիտխանէ սահիպի

ԳԱՍՊԱՐ Պ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

QUINA-LAROCHE

ԷԼՐԷՍՍԻ ՊՈՒՆԷՍ

Իչպու ԳԻՆԱ-ԼԱՐՕՇ, էօյլէ ատի պիր մուալիճէ օլմահրպ, իլա ճիտտի իլիմ վէ իմէք զահմէթ իլէ վիճուտէ կէլմիշ տիր, չէօյլէ քի, պունու թէրթիպ վէ իհտասէտէն զաթ, պիւեիւք միւքեաֆաթլարա նայիլ օլմուշ տուր. եանի 16 պին ֆրանգլըգ նագտի պիր միւքեաֆաթա նայիլ օլտուգտան պաշգա, պիր չօգտա ալթուն վէ սայիր միտալլար ալմըշ տրը։

Պու մուալիճէէնին Ղերթիպի իչին, իւչ քէրրէ քինքինանըն էսասը ալընտրգտան սօնրա, ղաեէթ լէգիզ վէ ղաեէթ լաթիֆ պիր իքսիր եաբըլմըշ տրը. իչթէ Գինա-Լարօշուն, սայիր պու եօլտա մուալիճէլէրին քեաֆֆէսինտէն զիեատէ ալէտըղընը տրը վէ հիքմէթի պունտա տրը։ Պու իլաճ միտէ իւֆիւնէթինի տէֆ իախպ իչթահ տչար, գանա գուվվէթ վիրիր, վէ կէչմէէէն նէօպէթլէրի վէ սայիրլէտիկի տէֆ իտէր։

Փարիս, 22 վէ 19 Տրուս սօգաղընտա վէ էճզաճըլարտա պուլունուր։